

INFORME 7/2016 que emet el Secretari General de l'Ajuntament de Granollers

A PETICIÓ DE L'ALCALDE

SOBRE el supòsit del finançament d'un servei públic amb aportacions municipals, en el marc d'un consorci amb d'altres administracions que exerceix competències delegades

FETS

El Centre d'Educació Especial Montserrat Montero, és una escola gestionada pel Consorci Administratiu d'Educació Especial Montserrat Montero, integrat per l'Ajuntament de Granollers i el Consell Comarcal del Vallès Oriental. El Consorci es crea per el desenvolupament de la política educativa per a l'atenció de persones de 3 a 20 anys, amb discapacitat intel·lectual amb o sense trastorns associats, els quals presenten necessitats educatives especials que requereixen per un període de la seva escolarització o al llarg d'aquesta, determinats suports i atencions educatives específiques que l'escola ordinària no pot oferir.

A la comarca del Vallès Oriental només hi ha dues escoles d'educació especial, Montserrat Montero al municipi de Granollers i Can Vila a Mollet. Les dues escoles tenen la consideració d'àmbit comarcal, i escolaritzen els seus alumnes en funció del municipi de procedència, segons les dues àrees d'influència establertes pel Departament d'Ensenyament, podent contemplar-se algunes excepcions. Correspon al centre Montserrat Montero tots els alumnes procedents de les escoles i municipis inclosos a l'àrea d'actuació dels Equips d'Avaluació Psicopedagògica del Departament d'Ensenyament de Granollers, Sant Celoni, Bigues i Riells, i l'alumnat domiciliat als municipis d'Aiguafreda, Tagamanent, Figaró-Montmany, La Garriga i l'Ametlla del Vallès. Per poder formalitzar la matrícula en un dels dos centres, cal una resolució del Director dels Serveis Territorials del Departament d'Ensenyament.

Cal destacar que, fins a la data d'avui, un màxim del 25% d'alumnes escolaritzats són residents a Granollers i la resta són d'altres municipis de la comarca.

Al ser una escola d'àmbit comarcal, està considerada d'escola generalista i per tant atén tot tipus de discapacitat, classificant-se els alumnes en tres grans tipologies: els alumnes que segueixen una escolaritat adaptada, els alumnes amb pluridiscapacitat i els alumnes amb Trastorns Generalitzat del Desenvolupament (TGD). Depenent del nombre i la tipologia d'alumnat, es confeccionen els grups-classe i es determinen les ràtios alumne-docent. Així, els alumnes d'escolaritat adaptada tenen ràtio 1/6 i alumnes amb pluridiscapacitat i TGD, la ràtio és 1/4. Es contemplen excepcions, com l'atenció d'alumnes amb pluridiscapacitat amb risc de salut vital, on la ràtio és 1/1.

Per tant, en funció del nombre i tipologia d'alumnes es determina la plantilla docent i el nombre d'unitats autoritzades, que correspon a les despeses de funcionament, requisits per determinar el finançament que li correspon al centre, per part del Departament d'Ensenyament.

Des de l'any 2008 a l'any 2014, el Departament d'Ensenyament finançava la pràctica totalitat de les despeses del centre, tant de personal docent com de manteniment, mitjançant conveni amb l'Ajuntament de Granollers, atenent a les necessitats i característiques específiques del centre.

És des de l'any 2015 que el Departament d'Ensenyament, canvia el càlcul del sistema de finançament, i ho fa en base al nombre i tipologia d'alumnes.

Així, finança la totalitat del personal docent, excepte el personal d'administració i serveis, en funció de la resolució que publica cada curs escolar on es fixen els criteris generals i el procediment per a la confecció de plantilles de professors de les escoles i de supressió o transformació dels llocs de treball docent.

Les despeses de funcionament les calcula en base al nombre d'unitats reconegudes, unitats que van en funció dels grups d'escolarització, sense tenir en compte les característiques del centre. Parlem d'un centre amb una superfície de 17.480,74 m² on hi ha edificada l'escola formada per cinc edificis aïllats, dels quals un és d'administració i serveis i quatre estan dedicats pròpiament a l'activitat docent, amb una superfície total construïda de 3.449,41m².

El nombre total d'alumnes escolaritzats varia cada curs escolar, tot i que des de l'any 2008 s'experimenta un augment de matrícula, passant de 120 a 140 alumnes actualment. La plantilla de professorat està en funció del nombre i tipologia d'alumnes, actualment tenim un total de 52 professionals, entre mestres, educadors, psicòlegs, fisioterapeutes, infermers i logopedes, a més de dos persones d'administració i serveis, dos funcionaris d'habilitació nacional i un funcionari de l'escala d'administració especial. Del total de la plantilla, el Departament només finança els 52 professionals de l'àmbit docent pròpiament. Es preveu pel proper curs escolar un augment del nombre d'alumnes i conseqüentment del nombre de professionals que els atenen, així com un increment de les despeses de funcionament associades.

És important remarcar que, qualsevol alumne amb necessitats educatives específiques que necessiti escolaritzar-se en un centre d'educació especial, només podrà fer-ho en una de les dues escoles comarcals del Vallès Oriental, depenent del seu municipi de residència. Per tant en el nostre territori, i en concret, en la nostra zona d'influència, no hi ha cap opció d'escolaritzar alumnes d'aquestes característiques en altres centres, i en conseqüència, l'escola té l'obligació de respondre del servei a tots els usuaris que ho necessitin.

L'escola d'educació especial, com agent educatiu, garanteix la igualtat d'oportunitats a alumnes amb discapacitat psíquica que no poden escolaritzar-se en centres ordinaris. Per tant és del tot necessari i imprescindible disposar d'aquest servei en un únic municipi, a la capital de comarca, on es disposa dels recursos. Seria inviable pensar que cada municipi escolaritzi els seus propis alumnes, tenint en compte que hi ha municipis amb un únic alumne. És evident que econòmicament és inviable, com ho és pedagògicament.

És important fer constar expressament que l'ensenyament es considera un servei essencial, d'interès públic i d'obligat oferiment a la ciutadania reconegut a la pròpia Constitució Espanyola. En el supòsit que es posés en risc la sostenibilitat financera del centre i conseqüentment la desaparició del servei d'ensenyament de caràcter obligatori i universal, se'n derivarien greus conseqüències directes i indirectes sobre el sistema educatiu general i sobretot, sobre les persones afectades.

FONAMENTS JURÍDICS

PRIMER. – LA TITULARITAT DEL SERVEI D'EDUCACIÓ ESPECIAL,

El Centre d'Educació Especial Montserrat Montero, ha tingut una història peculiar, fruit dels seus orígens com a fundació privada.

Sense ànim de fer un repàs de la història dels darrers 40 anys, el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Granollers signen un conveni a dia 1 de setembre de 2008, de durada indefinida, per a la creació del Centre d'Educació Especial, un centre educatiu de titularitat de les corporació local, integrat en el Servei d'Educació de Catalunya i sostinguts amb fons públic.

L'Administració pública competent en matèria d'educació especial és la Generalitat de Catalunya.

Així d'acord amb l'article 81.4 de la LLei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació:

“Amb relació als alumnes amb necessitats educatives especials, s'ha de garantir, prèviament a llur escolarització, l'avaluació inicial d'aquestes necessitats, l'elaboració d'un pla personalitzat i l'assessorament a cada família directament afectada. Aquests alumnes, un cop avaluades llurs necessitats educatives i els suports disponibles, si es considera que no poden ésser atesos en centres ordinaris, s'han d'escolaritzar en centres d'educació especial. Aquests centres poden desenvolupar els serveis i programes de suport a l'escolarització d'alumnes amb discapacitats als centres ordinaris que el Departament determini.”

Per la seva banda l'article 205.10 de la mateixa norma Autònoma diu:

“Les lleis de pressupostos de la Generalitat han de determinar la quantia del mòdul del concert per als centres d'educació especial a què fa referència l'article 81.4. En aquests centres també poden ésser objecte de concert unitats destinades a prestar serveis i programes de suport a l'escolarització dels alumnes amb discapacitats en els centres ordinaris a què fa referència l'article 81.4.”

El mateix text en la Disposició Final Primera diu:

“Ens locals

1. El Govern ha de garantir els recursos suficients per a afrontar la prestació dels serveis la titularitat dels quals delegui en els ens locals. Qualsevol atribució de competències nova, formalitzada per conveni entre el Departament i l'ens local corresponent, ha d'anar acompanyada de l'assignació dels recursos suplementaris necessaris per a finançar-la correctament. Per a l'assignació dels recursos s'ha de tenir en compte el finançament del cost total i efectiu dels serveis delegats, que s'ha de fixar d'acord amb les entitats municipalistes. L'assignació de recursos ha d'ésser una condició necessària perquè entri en vigor la delegació de la competència.

2. El Departament ha d'habilitar les partides pressupostàries, amb els recursos necessaris i suficients, que permetin finançar els compromisos adquirits en convenis amb els ens locals amb relació al segon cicle d'educació infantil, l'educació obligatòria, el batxillerat, els programes de qualificació professional inicial, la formació professional, l'educació especial, els ensenyaments d'idiomes o esportius o altres que es puguin acordar per a millorar l'equitat i la qualitat del Servei d'Educació de Catalunya.

3. El Departament ha d'habilitar les partides pressupostàries, amb els recursos necessaris, que permetin establir amb eficàcia i eficiència convenis amb els ens locals per a la realització de les activitats extraescolars i els plans i programes socioeducatius específics.

Per la seva banda la Disposició Addicional Quarta diu de forma literal:

“Revisió i actualització de convenis

1. El Departament ha de revisar amb caràcter periòdic els criteris i les partides pressupostàries a què fa referència la disposició final segona, amb l'objectiu d'assegurar que els compromisos adquirits en convenis amb els ens locals s'ajusten en tot moment a l'evolució real dels costos i dels preus.

2. La previsió de revisió i actualització establerta per l'apartat 1 també s'ha d'aplicar als convenis que s'acordin en aplicació dels articles 166 i 167.”

En l'expedient administratiu hi ha un informe de l'administradora del CEE Montserrat Montero on es posa de manifest que per continuar prestant el servei, cal una aportació de 302.091,74 euros.

Em consta que en els darrers mesos l'Ajuntament de Granollers ha mantingut negociacions per una banda amb el Consell Comarcal i per l'altra amb la Generalitat de Catalunya perquè es satisfacin aquestes quantitats.

Fins la data això ha estat impossible i arriba un moment en què el centre no pot continuar més.

Per tant ens trobem en una situació límit: l'administració de la Generalitat no fa aportacions extraordinàries i el Consorci es troba en vies de negociació amb els Ajuntaments que aporten infants al CEE, perquè facin aportacions proporcionals, pel

que en un principi les vies de solució hi són, però fins el moment ni una ni l'altra han posat els diners necessaris sobre la taula.

I la decisió cal adoptar-la en aquest moment, que com veurem, és de difícil anàlisi jurídica.

SEGON.- SOBRE LES OBLIGACIONS DE FINANÇAMENT PER PART DEL CONSORCI

El Consorci, si bé consolida a efectes SEC amb el grup Ajuntament de Granollers, està compost al 50% entre l'Ajuntament de Granollers i el Consell Comarcal.

Diu l'article 4.2 dels Estatuts del Consorci Especial Montserrat Montero (estatuts aprovats el 15 d'abril de 2015 ,sense que constin al·legacions):

"4.2 El Consorci és competent en les àrees d'actuació en matèria educativa del Centre d'Educació Especial Montserrat Montero de Granollers, en els àmbits següents:

- 1. L'activitat escolar i el desenvolupament del projecte educatiu del centre.*
- 2. Les activitats i els serveis de suport educatiu específic i d'estimulació.*
- 3. El servei de menjador.*
- 4. Els serveis i les activitats complementàries.*
- 5. Els programes familiars.*
- 6. Els programes de formació i d'inserció.*
- 7. Les relacions amb les altres administracions, entitats i centres educatius.*
- 8. El manteniment de les instal·lacions del centre.*
- 9. La planificació i execució de les obres de reforma i millora.*
- 10. Amb caràcter general, amb qualsevol actuació en el camp educatiu o del benestar que beneficiï els alumnes que mereixin atenció especial."*

Per tant, per ordre li correspondria a la Generalitat en primer lloc, al Consorci en segon lloc i en darrer lloc als ens de forma individual que componen el consorci.

TERCER.- EL SUPÒSIT EXTREM ACTUAL: O EL FINANÇAMENT O LA CLAUSURA DEL CENTRE

Així ens trobem en un cas absolutament extrem: què es pot fer davant un centre que treballa amb persones que requereixen d'atenció especial i que el seu finançament és insuficient.

Les opcions, quan s'ha esgotat les negociacions, només són dues:

- No realitzar cap aportació i que el centre tant pel que fa a la gestió com el seu manteniment es vagi degradant (i el corresponent impacte en els professionals que hi treballen)
- Realitzar una aportació, per responsabilitat, perquè un servei públic essencial per la comarca i per Granollers continuï i no perquè sigui públic, aquest sigui d'inferior caràcter prestacional.

A continuació s'analitza la viabilitat d'aquestes aportacions per part de l'Ajuntament de Granollers,

QUART.- LA COL-LABORACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE GRANOLLERS EN EL SOSTENIMENT DELS CENTRES PÚBLICS

Així doncs, les aportacions de l'Ajuntament de Granollers al Consorci, han de ser analitzades amb deteniment.

En allò relatiu al sosteniment dels centres públics, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local deia que són competències dels ens locals:

Art 25.2, n) Participar en la programació de l'ensenyament i cooperar amb l'Administració educativa en la creació, construcció i sosteniment dels centres docents públics, intervenir en els seus òrgans de gestió i participar en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.

En la redacció actual el Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya TRLMRLCAT diu al seu art 66.3 que són competència dels ens locals:

o) La participació en la programació de l'ensenyament i la cooperació amb l'administració educativa en la creació, la construcció i el manteniment dels centres docents públics; la intervenció en els òrgans de gestió dels centres docents i la participació en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.

L'actual redactat de la LRBRL després de la seva modificació portada a terme per la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalización y sostenibilidad de la Administración Local, de forma literal diu:

n) Participar en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria i cooperar amb les administracions educatives corresponents en l'obtenció dels solars necessaris per a la construcció de nous centres docents. La conservació, el manteniment i la vigilància dels edificis de titularitat local destinats a centres públics d'educació infantil, d'educació primària o d'educació especial.

Aquesta modificació normativa cal relacionar-la amb allò que diu la *Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación*, que en llur Disposició addicional 15a, diu:

Municipios, corporaciones o entidades locales.

1. Las Administraciones educativas podrán establecer procedimientos e instrumentos para favorecer y estimular la gestión conjunta con las Administraciones locales y la colaboración entre centros educativos y Administraciones públicas.

En lo que se refiere a las corporaciones locales, se establecerán procedimientos de consulta y colaboración con sus federaciones o agrupaciones más representativas.

2. La conservación, el mantenimiento y la vigilancia de los edificios destinados a centros públicos de educación infantil, de educación primaria o de educación especial, corresponderán al municipio respectivo. Dichos edificios no podrán destinarse a otros servicios o finalidades sin autorización previa de la Administración educativa correspondiente.

3. Cuando el Estado o las Comunidades Autónomas deban afectar, por necesidades de escolarización, edificios escolares de propiedad municipal en los que se hallen ubicados centros de educación infantil, de educación primaria o de educación especial, dependientes de las Administraciones educativas, para impartir educación secundaria o formación profesional, asumirán, respecto de los mencionados centros, los gastos que los municipios vinieran sufragando de acuerdo con las disposiciones vigentes, sin perjuicio de la titularidad demanial que puedan ostentar los municipios respectivos. Lo dispuesto no será de aplicación respecto a los edificios escolares de propiedad municipal en los que se impartan, además de educación infantil y educación primaria o educación especial, el primer ciclo de educación secundaria obligatoria. Si la afectación fuera parcial se establecerá el correspondiente convenio de colaboración entre las Administraciones afectadas.

4. Los municipios cooperarán con las Administraciones educativas correspondientes en la obtención de los solares necesarios para la construcción de nuevos centros docentes.

5. Las Administraciones educativas podrán establecer convenios de colaboración con las corporaciones locales para las enseñanzas artísticas. Dichos convenios podrán contemplar una colaboración específica en escuelas de enseñanzas artísticas cuyos estudios no conduzcan a la obtención de títulos con validez académica.

6. Corresponde a las Administraciones educativas establecer el procedimiento para el uso de los centros docentes, que de ellas dependan, por parte de las autoridades municipales, fuera del horario lectivo para actividades educativas, culturales, deportivas u otras de carácter social. Dicho uso quedará únicamente sujeto a las necesidades derivadas de la programación de las actividades de dichos centros.

7. Las Administraciones educativas, deportivas y municipales, colaborarán para el establecimiento de procedimientos que permitan el doble uso de las instalaciones deportivas pertenecientes a los centros docentes o a los municipios.

Aquest article cal conjugar-lo amb el vigent Article 159 de la LLei d'Educació catalana que de forma literal diu:

“Competències dels ens locals

1. Els municipis participen en el govern dels centres educatius que presten el Servei d'Educació de Catalunya per mitjà de la presència en els consells escolars, i també en la programació general de l'ensenyament, sens perjudici de les altres competències que els atribueix l'apartat 3.

2. Els ens locals poden crear centres propis per mitjà de convenis amb el Departament, d'acord amb la programació de l'oferta educativa.

3. Correspon als municipis:

a) Participar en les funcions que corresponen a l'Administració de la Generalitat en els diferents aspectes del sistema educatiu i, especialment, en les matèries següents:

Primer. La determinació de l'oferta educativa de l'àmbit territorial pels procediments establerts per reglament.

Segon. El procés d'admissió en els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya de llur territori, per mitjà, si escau, de les oficines municipals d'escolarització.

Tercer. L'establiment de mesures que permetin als centres portar a terme activitats extraescolars promogudes per l'Administració educativa, i la coordinació d'aquestes activitats.

Quart. La programació dels ensenyaments de formació professional i la coordinació amb l'entorn territorial i empresarial, i el foment de la implicació dels agents territorials i socials en el compromís educatiu de tota la societat.

Cinquè. La vigilància del compliment de l'escolarització obligatòria.

Sisè. L'aplicació dels programes d'avaluació, i el coneixement dels resultats.

Setè. La promoció i l'aplicació de programes dirigits a alumnes de famílies d'immigrants o transeünts.

Vuitè. L'establiment de programes i altres fórmules de col·laboració amb les associacions de mares i pares d'alumnes per a estimular i donar suport a les famílies en el compromís amb el procés educatiu dels fills.

Novè. El desenvolupament de programes de qualificació professional inicial.

Desè. La determinació del calendari escolar.

b) Organitzar i gestionar els centres propis.

c) Gestionar l'admissió d'alumnes en els ensenyaments del primer cicle d'educació infantil, i establir-ne el procediment i els barems, d'acord amb el que estableix l'article 47.6.

d) Cooperar amb l'Administració de la Generalitat en la creació, la construcció i el manteniment dels centres educatius públics.

e) Garantir la coordinació dels serveis socials amb els serveis educatius amb l'objectiu de vetllar per l'interès superior de l'infant.

f) Vetllar pel compliment d'aquesta llei i de la normativa que la desplega.

4. A petició dels ens locals, i d'acord amb la programació educativa, es poden delegar competències per a crear, organitzar i gestionar centres públics que imparteixin el primer cicle d'educació infantil, ensenyaments artístics o educació d'adults.

5. Els consells comarcals poden assumir la gestió dels serveis de transport, dels serveis de menjador escolar i d'altres serveis escolars, d'acord amb el que s'estableixi per reglament.

6. Els municipis, per a exercir les competències en matèria d'educació, poden rebre suport, sens perjudici del que estableix l'apartat 5, dels altres ens locals."

Cal recordar que amb anterioritat a la Llei d'Educació de Catalunya de 2009 (LEC), aquestes competències municipals trobaven acomodament en la noció "activitats complementàries" que preveia l'article 28 de la LBRL de 1985.

En suprimir (derogar) aquest precepte la LRSAL, el règim jurídic aplicable a aquests àmbits materials semblaria ser el que preveu l'article 7.4 LRSAL (competències diferents de les pròpies i de les atribuïdes per delegació).

Diu l'article 7 de la LBRL en la nova redacció per la LRSAL:

"Artículo 7.

1. Las competencias de las Entidades Locales son propias o atribuidas por delegación.

2. Las competencias propias de los Municipios, las Provincias, las Islas y demás Entidades Locales territoriales solo podrán ser determinadas por Ley y se ejercen en régimen de autonomía y bajo la propia responsabilidad, atendiendo siempre a la debida coordinación en su programación y ejecución con las demás Administraciones Públicas.

3. El Estado y las Comunidades Autónomas, en el ejercicio de sus respectivas competencias, podrán delegar en las Entidades Locales el ejercicio de sus competencias.

Las competencias delegadas se ejercen en los términos establecidos en la disposición o en el acuerdo de delegación, según corresponda, con sujeción a las reglas establecidas en el artículo 27, y preverán técnicas de dirección y control de oportunidad y eficiencia.

4. Las Entidades Locales solo podrán ejercer competencias distintas de las propias y de las atribuidas por delegación cuando no se ponga en riesgo la sostenibilidad financiera del conjunto de la Hacienda municipal, de acuerdo con los requerimientos

de la legislación de estabilidad presupuestaria y sostenibilidad financiera y no se incurra en un supuesto de ejecución simultánea del mismo servicio público con otra Administración Pública. A estos efectos, serán necesarios y vinculantes los informes previos de la Administración competente por razón de materia, en el que se señale la inexistencia de duplicidades, y de la Administración que tenga atribuida la tutela financiera sobre la sostenibilidad financiera de las nuevas competencias.

En todo caso, el ejercicio de estas competencias deberá realizarse en los términos previstos en la legislación del Estado y de las Comunidades Autónomas."

Aquest article 7 cal relacionar-lo amb una col·lisió normativa evident.

Per una banda la Disposició adicional 15^a de la LRSAL:

"Asunción por las Comunidades Autónomas de las competencias relativas a la educación.

Las normas reguladoras del sistema de financiación de las Comunidades Autónomas y de las haciendas locales fijarán los términos en los que las Comunidades Autónomas asumirán la titularidad de las competencias que se prevén como propias del Municipio, aún cuando hayan sido ejercidas por éstas, por Diputaciones Provinciales o entidades equivalentes, o por cualquier otra Entidad Local, relativas a participar en la vigilancia del cumplimiento de la escolaridad obligatoria y cooperar con las Administraciones educativas correspondientes en la obtención de los solares necesarios para la construcción de nuevos centros docentes, así como la conservación, mantenimiento y vigilancia de los edificios de titularidad local destinados a centros públicos de educación infantil, de educación primaria o de educación especial, para lo que se contemplará el correspondiente traspaso de medios económicos, materiales y personales."

Doncs bé aquest fet no s'ha produït: ni la Generalitat de Catalunya ha assumit les competències pròpies del municipi, ni ha establert l'efectivitat del traspàs, ni ha fet el corresponent pagament de les mateixes encara que es fes per delegació.

Vull fer la tremenda contradicció entre dos apartats del mateix text legal.

La DA 15^a de la LRSAL introdueix una excepció al que estableix la pròpia LRSAL en la modificació de l'article 25.2 n) LBRL, ja que reproduceix l'enunciat aquest (que és una competència municipal"pròpia") per a dir tot el contrari: aquest àmbit material serà assumit per la comunitat autònoma.

Ara bé, amb una condicionalitat molt precisa: les normes reguladores del sistema de finançament autonòmic i d'Hisendes Locals han de fixar els termes a partir dels quals aquesta assumpció es durà a terme.

Doncs bé davant d'aquesta situació el normal funcionament del servei públic, regular, universal, de qualitat i general per tots els ciutadans i l'aplicació del principi de responsabilitat, fan que algú hagi de finançar aquest consorci.

CINQUÈ.- UN MOMENT DE TRANSICIÓ EN EL SISTEMA DE FONTS DE LES COMPETÈNCIES LOCALS

Així com que arribats a desembre de 2015, no es va desplegar el sistema previst a l'ARSAL, han passat quatre coses que en la meva opinió han de ser rellevants per enfocar bé el present assumpte:

En primer lloc, davant de la manca de desplegament, el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques va fer pública una nota que de forma literal diu:

Por tanto, mientras no sean aprobadas las normas reguladoras del nuevo sistema de financiación autonómica y local, las competencias referidas en la citada Ley, en cuanto a la atención primaria de la salud, servicios sociales y educación, deberán continuar siendo prestadas por los Ayuntamientos. Esta es la previsión establecida en la aplicación del régimen transitorio de la Ley 27/2013, de 27 de diciembre, de Racionalización y Sostenibilidad de la Administración Local, cuyos criterios se recogen en la nota explicativa de la Reforma Local publicada por este Ministerio el pasado 17 de septiembre:

http://www.seap.minhap.gob.es/dms/es/web/areas/politica_local/regi_men_juridico/NT-explicat-REFORMA-LOCAL-17-09-15_rem-Infomtica_329471-V2.pdf

Aquesta nota té una pregunta-resposta del propi Ministeri que de forma literal diu:

- ¿Qué sucede con las competencias ya delegadas a la entrada en vigor de la Ley?

Si la delegación fuese resultado de un acuerdo o convenio de colaboración habría que estar a lo dispuesto en el artículo 57 bis de la LRBRL, y, en consecuencia, aplicar las normas que, sobre la prórroga, establece el apartado 2 de aquel precepto. Si la delegación fuese resultado de una disposición autonómica, es preciso indicar que dicha delegación ya fue aceptada por la entidad local y siempre puede renunciar a ejecutarla si la comunidad autónoma no facilita los medios financieros necesarios.

Doncs bé, l'article 57 bis, "se declara inconstitucional y nulo, en la redacción dada por el art. 1.17 de la Ley 27/2013, de 27 de diciembre, por Sentencia del TC 41/2016, de 3 de marzo". Per tant queda sense operativitat aquesta nota.

En segon lloc, l'Ajuntament de Granollers ja col·labora amb el sosteniment dels centres públics, des de fa molts anys, amb una forta tradició educativa i pedagògica.

La única particularitat que hi ha en aquest cas és que es tracta d'una escola educació especial i que fins ara l'aportació no es feia d'una forma tant evident. No fer aquesta aportació no faria altra cosa que crear un greuge respecte de la resta de centres en què l'Ajuntament sí que participa.

En tercer lloc la Generalitat de Catalunya va dictar el DECRET 208/2015, de 22 de setembre, del procediment per obtenir els informes previstos en l'apartat 4 de l'article 7 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local. (DOCG Núm. 6963 – 25.9.2015).

En aquest es recull una Disposició addicional que de forma literal diu:

“ 1. Els ens locals poden continuar prestant els serveis públics o desenvolupant les activitats que exercien, a l'entrada en vigor de la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local, com a competència distinta de les pròpies i de les atribuïdes per delegació, sempre que, amb la valoració dels ens locals, compleixin les condicions següents: –que no incorrin en supòsits d'execució simultània del mateix servei públic, –que quedi garantida la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda de l'ens local.

2. En aquest supòsit els ens locals han de sol·licitar al departament de la Generalitat competent en matèria d'Administració local, en el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquest Decret, l'emissió dels informes sobre la inexistència de duplicitats o d'execució simultània del mateix servei públic amb l'Administració de la Generalitat de Catalunya i sobre la sostenibilitat financera. La sol·licitud s'ha d'acompanyar amb la valoració realitzada. Els informes s'han d'emetre seguint el procediment establert a l'article 4 d'aquest Decret.”

Que no es realitza una activitat duplicada sembla que és evident i l'informe, d'aquest servei i de tots els que l'Ajuntament ha localitzat que poden ser autonòmics, estem a l'espera de plantejar-ho a la Generalitat de Catalunya, però fins la data resta clar que podem prosseguir amb la prestació del servei.

En quart lloc, s'ha resolt el primer dels nombrosos recursos interposats per la LRSAL.

El BOE 85, de 8 d'abril de 2016 publica la *“STC 41/2016, de 3 de marzo de 2016. Recurso de inconstitucionalidad 1792-2014. Interpuesto por la Asamblea de Extremadura en relación con diversos preceptos de la Ley 27/2013, de 27 de diciembre, de racionalización y sostenibilidad de la Administración local. Autonomía local, competencias sobre hacienda general y régimen jurídico de las Administraciones públicas: nulidad de los preceptos legales que autorizan al Estado a compensar determinadas deudas contraídas por las Comunidades Autónomas con los créditos resultantes de su sistema de financiación, establecen el régimen transitorio de asunción autonómica de las competencias municipales sobre salud y servicios sociales, disolución de entidades locales de ámbito territorial inferior al municipio y mancomunidades de municipios; interpretación conforme de la disposición relativa a la asunción autonómica de competencias municipales en materia de educación.”*

La citada STC diu dos coses molt rellevants que cal tenir en compte per emetre el present informe:

La primera, anul·la l'article 57 bis.

La segona interpreta la DA 15a de l'RSAL, (abans citada) i diu que és constitucional en el sentit del FJ 13e de la STC que reproduït de forma literal diu:

e) La disposición adicional decimoquinta de la Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración local se refiere a la asunción por parte de las Comunidades Autónomas de otras competencias «que se prevén como propias del Municipio», relativas a «participar en la vigilancia del cumplimiento de la escolaridad obligatoria y

cooperar con las Administraciones educativas correspondientes en la obtención de los solares necesarios para la construcción de nuevos centros docentes, así como la conservación, mantenimiento y vigilancia de los edificios de titularidad local destinados a centros públicos de educación infantil, de educación primaria o de educación especial».

En este caso, se da la particularidad de que la nueva redacción del art. 25.2 LBRL se refiere a estos servicios como materia dentro de la que la ley debe «en todo caso» asegurar a los municipios competencias propias [letra n)]. De este modo, la Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración local amplía legalmente el nivel de autonomía local constitucionalmente garantizado respecto de, precisamente, los servicios mencionados en su disposición adicional decimoquinta. Consecuentemente, las Comunidades Autónomas no solo pueden, sino que deben, atribuir necesariamente servicios reconducibles a esta materia y han de hacerlo como competencias propias municipales. Ahora bien, la disposición controvertida establece, inversamente, que «las normas reguladoras del sistema de financiación de las Comunidades Autónomas y de las haciendas locales fijarán los términos en los que las Comunidades Autónomas asumirán la titularidad» de aquellas competencias, «aun cuando hayan sido ejercidas por éstas, por Diputaciones Provinciales o entidades equivalentes, o por cualquier otra Entidad Local».

La Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración local ha incurrido en una evidente antinomia al imponer a las Comunidades Autónomas obligaciones de signo opuesto cuyo cumplimiento simultáneo resulta imposible: respecto de los mismos servicios, la Comunidad Autónoma está obligada, a la vez, a descentralizar y a centralizar. No corresponde a la jurisdicción constitucional «pronunciarse sobre la perfección técnica de las leyes» [por todas, SSTC 53/2014, de 10 de abril, FJ 8, 236/2015, de 19 de noviembre, FJ 3 d)], pero el cumplimiento de la función que le atribuye la Constitución [art. 161 a)] y su Ley Orgánica reguladora [arts. 2.1 a), 27.1 y 28 de la Ley Orgánica del Tribunal Constitucional] exige en este caso la aplicación de cánones ordinarios de interpretación para salvar la antinomia y, con ello, identificar el significado de la disposición adicional decimoquinta de la Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración local como presupuesto lógico del juicio de constitucionalidad que solicita la Asamblea legislativa de Extremadura (SSTC 14/2013, de 31 de enero, FJ 6, y 66/2013, de 14 de marzo, FJ 4).

A estos efectos, se impone una interpretación que atienda al tenor de la disposición controvertida y a su conexión sistemática, no ya con el art. 25.2 n) LBRL, sino también con las disposiciones transitorias primera, segunda y tercera de la Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración local. A diferencia de estas, la que estamos examinando ahora carece por sí de efectos sobre las Comunidades Autónomas y los entes locales. El tenor literal es inequívoco: «Las normas reguladoras del sistema de financiación de las Comunidades Autónomas y de las haciendas locales fijarán los términos en los que las Comunidades Autónomas asumirán la titularidad de las competencias». En este caso, y a diferencia de lo previsto en los anteriores, la Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración local no

establece plan alguno ni regula un traspaso de servicios mediante ritmos y plazos, ni establece que «tras la entrada en vigor de la Ley» o antes de una determinada fecha, «la Comunidad Autónoma asumirá la titularidad», «la gestión de los servicios» o la «cobertura inmediata de dicha prestación». Sin prohibir que los municipios lleven a cabo el servicio como competencia propia, sin permitir que estos los desarrollen solo, en su caso, por delegación y sin fijar plan o calendario alguno, se limita a confiar los «términos en los que las Comunidades Autónomas asumirán la titularidad» a una intervención legislativa eventual y futura, esto es, a las «normas reguladoras del sistema de financiación de las Comunidades Autónomas y de las haciendas locales, donde «se contemplará el correspondiente traspaso de medios económicos, materiales y personales».

A la vista de lo dispuesto en el art. 25.2 n) LBRL, de la ausencia de una fecha límite para la articulación de un traspaso y, en general, del tenor de la disposición adicional decimoquinta de la Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración local, cabe interpretar que el legislador básico no ha prohibido que la ley autonómica atribuya aquellas tareas como competencia propia municipal. Consecuentemente, las Comunidades Autónomas no están obligadas a centralizarlas; antes bien, están obligadas a asegurar que los municipios dispongan «en todo caso» de competencias propias dentro de ellas [art. 25.2 n) LBRL]. No produciendo los efectos que le asigna el recurrente, la disposición adicional decimoquinta de la Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración local no puede vulnerar el sistema constitucional de distribución competencial.

Corresponde, pues, desestimar la impugnación de la disposición adicional decimoquinta de la Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración local. No obstante, comoquiera que este precepto, aisladamente considerado, podría dar lugar a una lectura contraria al sistema de distribución competencial, se llevará al fallo la interpretación literal y sistemática aquí realizada, que es, de entre las dos en liza, la conforme a la Constitución.

El que diu la STC en aquest FJ 13e) és d'un calat profundíssim doncs diu que les CCAA poden dir que la matèria educació estarà dins les competències locals.

Per tant davant aquest maremàgnum normatiu, no queda altra solució que mantenir el règim actual i tenir molt present que està vigent l'article 159 de la Llei d'Educació de Catalunya i per tant, els ens locals que vinguessin prestant aquests serveis, mantenen títol i això encaixa amb el règim local actual.

SISÈ.- LA RESARCIBILITAT DE L'APORTACIÓ

Finalment cal posar de manifest que l'aportació de l'Ajuntament de Granollers es fa unilateralment.

Si bé els estatuts no diuen res, cal tenir present dos elements.

El primer és que en tant que ens dependent de l'Ajuntament de Granollers, li és d'aplicació l'article 35 de les bases d'execució del pressupost que de forma literal diuen:

“Article 35. Caixa única del grup municipal d'ens dependents

1. La Tresoreria de l'Ajuntament de Granollers es compon dels recursos financers municipals, ja siguin diners, valors o crèdits tant d'operacions pressupostàries com d'operacions no pressupostàries.

La gestió dels recursos líquids es regeix pel principi de caixa única i s'ha de dur a terme amb el criteri d'obtenció de la rendibilitat màxima, assegurant en tot cas la liquiditat immediata per al compliment de les obligacions en els seus venciments temporals.

2. Des de la Tresoreria Municipal s'han de garantir els fluxos de fons necessaris per tal que el conjunt del grup municipal consolidat pugui satisfer les seves obligacions. En aquest sentit s'ha d'entendre com a grup municipal consolidat el conjunt de l'Ajuntament de Granollers amb els seus organismes autònoms, entitats públiques empresarials i empreses municipals participades totalment per la Corporació.

3. La realització de les aportacions pressupostàries de l'Ajuntament de Granollers als seus ens dependents es regirà per les necessitats derivades de la gestió pròpia d'aquests. A l'inici de cada any pressupostari els ens dependents podran proposar un pla de disposició de les aportacions en base a les seves necessitats específiques. Aquest pla haurà de comptar amb el vist-i-plau de la Tresoreria Municipal per tal de garantir la seva correcta execució.

4. Es podran lliurar als ens dependents bestretes de tresoreria a curt termini, ja siguin de l'any corrent o avançaments de l'exercici futur, per cobrir desfases temporals motivats per endarreriments en el cobrament d'aportacions, subvencions o altres ingressos.

En sentit invers, i en relació a aquests ingressos i subvencions la gestió i recaptació dels quals ha estat realitzada per l'Ajuntament, aquest podrà disposar dels fons destinats als ens dependents, i fer servir el criteri de realització indicat a l'apartat 3.

Com a conseqüència de les operacions indicades en els dos paràgrafs anteriors, resultaran saldos deutors o creditors segons la situació dels fons municipals i de l'ens dependent.

5. Les empreses municipals i entitats públiques empresarials dependents de l'Ajuntament de Granollers disposaran dels recursos financers reconeguts legalment per fer front a les seves necessitats financeres a curt termini, amb aval o no de la Corporació. Únicament de manera excepcional podran beneficiar-se de les bestretes de tresoreria referides en el punt anterior.

Així mateix, els consorcis dels que formi part l'Ajuntament de Granollers també podran acollir-se a aquest mateix règim.

Aquestes bestretes de tresoreria extraordinàries a curt termini es podran atorgar previ compliment dels següents requisits:

- ♣ Presentació d'una memòria explicativa de la necessitat de tresoreria. Haurà d'incorporar informe sobre la previsible evolució de la tresoreria, així com justificació detallada del pla de retorn de la bestreta.*
- ♣ Informe positiu de la Tresoreria Municipal respecte a la possibilitat d'assumpció del lliurament de la bestreta, i la viabilitat del pla de retorn.*

L'atorgament d'aquestes bestretes extraordinàries serà competència de l'Alcalde.

6. Les aportacions i bestretes a realitzar per l'Ajuntament es podran instrumentalitzar de les següents maneres:

Com a pagament per compte de l'ens destinatari de l'aportació o bestreta, mitjançant pagament directe de l'Ajuntament de la nòmina, Seguretat Social, impostos diversos o altres transferències de les que resulti deutor l'ens.

Mitjançant el pagament periòdic o puntual de transferències de fons a l'ens dependent.

7. Mensualment s'aportarà informe a la Intervenció Municipal i es donarà compte a la Regidoria d'Hisenda de la situació dels fons municipals, indicant expressament la situació del sistema de fons grupal de l'Ajuntament.

A final de l'exercici es redactarà un informe amb l'evolució anual de la Tresoreria i situació a 31 de desembre que serà inclòs a la Memòria del Compte General.

8. Independentment del control dels recursos recaptats per compte d'aquests ens, als comptes del PGC s'imputaran els saldos deutors o creditors en relació a cada ens dependent en els corresponents apartats, apareixent els saldos deutors o creditors en les divisòries per a cada ens del 419 i del 449. L'import resultant serà la diferència entre aquests saldos. Dita informació serà la base del control mensual periòdic establert al punt anterior."

Per altra banda, els estatuts del consorci no diuen com es finançarà.

En aquest sentit, i a manca de previsió, el finançament per escàs que fos el venia portant a terme l'Ajuntament de Granollers que era l'administració originària amb la Fundació Privada. A més és la titular del centre.

Davant aquests arguments, i la necessitat del servei, no pot concloure's altra cosa que la següent,

Ajuntament de Granollers
Secretaria

Àrea de Processos
Estratègics i Comunicació

Pl. de la Porxada, 6, 4a.
Tel. 93 842 66 30
08401 Granollers
secretaria@ajuntament.granollers.cat

NIF P-0809500-B

CONCLUSIÓ

PRIMERA.- El moment actual estableix un règim jurídic que per una banda, les lleis de règim local fan de les competències d'educació competències autonòmiques i per l'altra les normes en matèria d'educació no es troben relacionades, pel que definir les competències del municipi en aquest moment, és absolutament transitori.

SEGONA.- El Consorci Administratiu d'Educació Especial Montserrat Montero, integrat per l'Ajuntament de Granollers i el Consell Comarcal del Vallès Oriental, mentre no es despleguin les previsions de la LRSAL i la Generalitat de Catalunya assumeixi les dites competències (o no), ha de poder finançar el servei en els termes de l'article 159 de la LEC, garantint que no hi ha duplicitats i que no es posa en risc la hisenda de l'ens, el funcionament del CEE Montserrat Montero, perquè és una competència autonòmica.

TERCERA.-L'aportació de l'Ajuntament de Granollers ha de ser temporal i excepcional i vetllar els mecanismes perquè d'acord amb la mesura possible sigui cofinançada pel Consell Comarcal del Vallès Oriental pels mitjans que es citen en el FJ sisè d'aquest informe.

No obstant això, se sotmet aquest informe a qualsevol altre millor fonamentat en Dret.

Granollers a 30 de maig de 2016

El Secretari General